

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดักฟังการกระทำความผิด พบว่าหน่วยงานที่มีความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อย่างไรก็ตาม หน้าที่ดังกล่าวยังมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติรวมถึงกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกด้วย การดักฟังทางโทรศัพท์ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 14 จัตวา ให้อำนาจเจ้าพนักงานของรัฐที่มีอำนาจในการดักฟังการกระทำความผิดเฉพาะเจ้าพนักงานของรัฐผู้ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ที่จะมีอำนาจกระทำการใด ๆ ตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด กล่าวคือ เจ้าพนักงานของรัฐผู้มีอำนาจในการยื่นคำขอให้มีการดักฟังการกระทำความผิด ได้แก่ “เจ้าพนักงาน” ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ที่มีอำนาจในการขออนุมัติจากเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในการดักฟังทางโทรศัพท์ ได้แก่ เจ้าพนักงานผู้เป็นหัวหน้าชุดสอบสวนหรือหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามข้อ 9 เท่านั้น ที่เป็นผู้มีอำนาจขออนุมัติ กรณีจึงเห็นได้ว่า ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ ได้จำกัดเจ้าพนักงานในการขอดักฟังทางโทรศัพท์ ซึ่งในทางปฏิบัติมีความจำเป็นที่สมควรกำหนดให้กว้างขึ้นกว่าปัจจุบัน และ “เจ้าพนักงาน” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 คือ เจ้าพนักงานของรัฐ ที่เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ในกรณีเช่นนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจในหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อาจเกิดการติดขัดหรือเป็นไปได้อย่างล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ในขณะนั้น หรืออาจเกิดกรณีเจ้าพนักงานตำรวจลักลอบกระทำการดักฟังการกระทำความผิดโดยพลการก็เป็นได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ ก็ย่อมจะเกิดผลกระทบต่อประชาชนมากยิ่งขึ้น หรือในขณะเดียวกันหากให้มีการยื่นคำขอหรือมีหนังสือไปยังสำนักงาน

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจในการยื่นคำขอ
 ดำเนินการยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่ออนุมัติให้กระทำ
 การดักฟังการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีนี้ ก็ยังทำให้เกิดความล่าช้า เพราะเจ้าพนักงาน
 ดำรวจทุกหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมรวมทั้งปัญหา
 เกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะมีการวางโครงสร้างให้มีการจัดสรรหรือแบ่งการทำงานออกไปเป็น
 หน่วยงานต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่ในเบื้องต้นหรือในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการดำเนินการให้มี
 การดักฟังการกระทำความผิด ซึ่งอาจจะขยายผลไปถึงฐานความผิดในเรื่องอื่น ๆ กรณีนี้อำนาจ
 ในการยื่นคำขอก็จะไปรวมตัวอยู่ที่เจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นเหตุให้การ
 ปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเกิดความล่าช้า ส่งผลให้ก็ผู้กระทำความผิดรู้ตัว แล้วหลบหนี หรือ
 ทำลายพยานหลักฐานทิ้ง นอกจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจะใช้
 อำนาจตามมาตรา 14 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แล้ว
 กรมสอบสวนคดีพิเศษยังสามารถใช้อำนาจดักฟังการกระทำความผิดในคดีความผิดที่เป็นคดีพิเศษ
 ได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็น
 อำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
 ดังนั้น หากเป็นกรณีที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินร้องขอมายังกรมสอบสวนคดี
 พิเศษให้ดักฟังการกระทำความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว กรมสอบสวนคดีพิเศษ
 สามารถดำเนินการได้โดยลำพังตามอำนาจหน้าที่ของตน โดยไม่เกี่ยวข้องกับมาตรา 14 จัตวา แห่ง
 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการป้องกัน
 และปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545

จากเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า การใช้อำนาจในลักษณะเดียวกันแต่อยู่ในกฎหมาย
 คนละฉบับ ทำให้การใช้อำนาจรัฐไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพมีความแตกต่างกันด้วย ปัจจุบัน
 แม้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจะได้มีการแต่งตั้งให้เจ้าพนักงานตำรวจ
 บางนายเป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจในการยื่นคำขอก็ตาม แต่ผู้เขียนเห็นว่ายังไม่สอดคล้อง
 กับการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตำรวจ รวมถึงจำนวนคดีหรือปริมาณอาชญากรที่มีความรุนแรง
 มากขึ้น มีการนำเทคนิคสมัยใหม่มาใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อจะส่งมอบยาเสพติดกัน อันเป็นเหตุ
 ให้ปัญหายาเสพติดแพร่หลายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเห็นควรให้มีการให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจ
 ในการมีอำนาจในการยื่นคำขอเพื่อกระทำการดักฟังการกระทำความผิดโดยไม่จำกัดเฉพาะเจ้าพนักงาน
 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ กรณีจึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติป้องกัน
 และปราบปรามยาเสพติดฯ และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการ
 ได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ได้กำหนดตัวผู้ที่มีหน้าที่ยื่นคำขอ

น้อยเกินไปซึ่งอาจไม่ทันต่อเหตุการณ์และรูปเรื่อง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้วยการต้องขออนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อขออนุญาตจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาซึ่งอยู่ส่วนกลาง หากมีการแบ่งหรือกระจายอำนาจอนุมัติและอำนาจอนุญาตไปสู่ภูมิภาคจะทำให้การดักฟังการกระทำความผิดมาใช้ได้ทันทั่วทั้งและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการศึกษาปัญหาในทางรูปแบบและเนื้อหาของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ พบว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 14 จัตวา และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 แม้จะเป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพ แต่ก็ได้ตราขึ้นและออกโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายในทางรูปแบบแล้ว อย่างไรก็ตาม มาตรา 14 จัตวา มิได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดักฟังการกระทำความผิดไว้ว่า หากคำขอดักฟังการกระทำความผิดมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนจะเกิดผลอย่างไร อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาจะดำเนินการอย่างไร ไม่ว่าจะสั่งให้แก้ไขคำขอหรือสั่งไม่รับคำขอ รวมถึงผลของการไม่รับคำขอว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร หรือเป็นที่สุดในกรณีนี้ หากมีการกำหนดระเบียบเพิ่มเติมก็จะเป็นการทำให้กฎหมายมีความชัดเจนแน่นอนเป็นไปตามหลักนิติธรรม ป้องกันใช้อำนาจรัฐตามอำเภอใจ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้น

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการรับรองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น จากการศึกษพบว่า การดักฟังการกระทำความผิดเป็นการจำกัดเสรีภาพ ซึ่งรัฐธรรมนูญในรัฐประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น การใช้มาตรการดักฟังการกระทำความผิด โดยผ่านเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดร่วมกับเจ้าพนักงานจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของ มาตรา 81 (1) (2) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้บัญญัติรายละเอียดเพิ่มขึ้นจากมาตรา 75 วรรคหนึ่ง แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยมีการกำหนดให้คุ้มครองมิให้มีการล่วงละเมิดด้วย ดังนั้น ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ ที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงยังไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวคือ ในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่มีการล่วงละเมิดของพนักงานภายหลังที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญามีคำสั่งให้ดักฟังการกระทำความผิดแล้ว ยังไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา 81 (2) จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกล่วงละเมิดเกิดขึ้นจากการดักฟังการกระทำความผิด

จากการศึกษาพบว่า หลักเกณฑ์ในการดักฟังทางโทรศัพท์ตามมาตรา 14 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ต้องคำนึงถึงหลักความพอสมควรแก่เหตุ และเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า หลักความพอสมควรแก่เหตุได้ถูกนำมาใช้ตลอดจนกระทั่งกระบวนการของการดักฟังการกระทำความผิด ตั้งแต่เจ้าพนักงานขออนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดการใช้อำนาจพิจารณาอนุมัติของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือแม้กระทั่งการพิจารณาอนุญาตของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาตามคำขอของเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปัญหาก็คือ หากภายหลังการยื่นคำขออนุมัติหรือภายหลังการอนุญาตในชั้นศาล ข้อเท็จจริงปรากฏว่าไม่เป็นไปตามหลักความพอสมควรแก่เหตุ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาควรมีวิธีการแก้ไขเยียวยาอย่างไร จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ เพื่อให้มีการแก้ไขเยียวยาในกรณีดังกล่าว

จากการศึกษา ปัญหากระบวนการในการอนุญาตให้มีการดักฟังการกระทำความผิดในกรณีฉุกเฉิน พบว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ยังมีได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในส่วนของหลักการอนุญาตให้มีการดักฟังการกระทำความผิดในกรณีฉุกเฉินมาบังคับใช้ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า ปัจจุบันจำนวนคดีหรือปริมาณอาชญากรรมมีความรุนแรงมากขึ้น มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อส่งมอบยาเสพติดกัน อันเป็นยากต่อการป้องกันและปราบปรามยิ่งขึ้น การยื่นคำขอเพื่อดักฟังการกระทำความผิดในกรณีปกติอาจก่อให้เกิดการติดขัดหรือเป็นไปได้อย่างล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ หรือเกิดกรณีเจ้าพนักงาน หรือเจ้าพนักงานตำรวจลักลอบกระทำการดักฟังการกระทำความผิดโดยพลการก็เป็นได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ ก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อประชาชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หากมีการนำเอาหลักเกณฑ์และวิธีการในส่วนของหลักการอนุญาตให้มีการดักฟังการกระทำความผิดในกรณีฉุกเฉินมาบังคับใช้ น่าจะเกิดประโยชน์กับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทั้งป้องกันกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการลักลอบดักฟังการกระทำความผิด ซึ่งอาจเป็นการไปกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 14 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ โดยบัญญัติเพิ่มเติมหลักการอนุญาตให้มีการดักฟังการกระทำความผิดในกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายของต่างประเทศ

จากการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความลับข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความคิด พบว่า การรักษาความลับข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความคิดตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ยังมีปัญหาโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการที่ความลับของข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความคิดถูกเปิดเผย และยังไม่มีการกำหนดถึงหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานที่เปิดเผยความลับ เพื่อให้มีความระมัดระวังมิให้ความลับถูกเปิดเผยโดยง่าย แม้จะมีการกำหนดให้จัดระบบในการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและการรักษาความปลอดภัยตามข้อ 17 แล้ว แต่ข้อมูลข่าวสารก็อาจรั่วไหลได้ เนื่องจากมีการกำหนดให้ขอข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานได้ตามข้อ 20 และอาจเปิดช่องให้มีการแสวงประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายได้ ดังนั้น จึงเป็นช่องทางที่อาจทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากการเปิดเผยความลับของข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดักฟังทางโทรศัพท์ และเป็นปัญหาที่สมควรหามาตรการที่รอบคอบรัดกุมกว่าที่เป็นอยู่ในการเก็บรักษาความลับมิให้เปิดเผยโดยง่าย และกำหนดมาตรการในการติดตามรักษาความลับดังกล่าวและผู้รับผิดชอบเพิ่มขึ้นในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 และหากมีเจ้าพนักงานจงใจหรือมีเจตนาที่จะเปิดเผยความลับของข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความคิด เจ้าพนักงานผู้นั้นจะต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว ทั้งโทษทางวินัย ทางแพ่ง ทางอาญา แล้วแต่กรณี กล่าวคือ ในทางวินัยผู้บังคับบัญชาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่เจ้าพนักงานที่เปิดเผยความลับผู้กระทำความผิดวินัย ในทางแพ่งอาจมีการฟ้องร้องให้เจ้าพนักงานที่เปิดเผยความลับชดเชยค่าเสียหาย หรือโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก็ได้ ส่วนทางอาญาก็อาจดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์หรือฟ้องคดีอาญาในภาค 2 ลักษณะ 2 หรือลักษณะ 3 แล้วแต่กรณี

จากการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความคิดในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า พยานหลักฐานที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความคิดในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น อาจถือได้ว่าเป็นพยานเอกสาร เนื่องจากเป็นพยานหลักฐานที่แสดงความหมายอันนำไปสู่ข้อเท็จจริงในคดีโดยข้อความหรือถ้อยคำที่ปรากฏในเอกสารหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งความหมายดังกล่าวอาจจะแสดงออกในรูปตัวอักษร ภาพ ตัวเลขหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่แสดงความหมายได้หากเป็นการกระทำโดยเจ้าพนักงานตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ ก็น่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจนำมาเป็นพยานหลักฐาน

ในการลงโทษผู้กระทำผิดได้ แต่การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226/1 บัญญัติข้อห้ามมิให้รับฟังพยานหลักฐานที่เกิดขึ้น โดยชอบแต่วิธีการได้มาซึ่งพยานหลักฐานโดยมิชอบนี้ ถือเป็นข้อห้ามมิให้รับฟังพยานหลักฐานใหม่ในกฎหมายไทย เพราะเดิมไม่มีบทบัญญัติห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบนี้ ศาลจึงใช้ดุลพินิจรับฟังหรือไม่รับฟังได้โดยพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน แต่เมื่อมีบทบัญญัติในมาตรานี้ การได้มาโดยไม่ชอบแม้ว่าจะเป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นโดยชอบก็ต้องห้ามมิให้รับฟัง อย่างไรก็ตาม ศาลมีดุลพินิจที่จะรับฟังพยานหลักฐานที่ต้องห้ามได้ หากพิจารณาซึ่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์สองประการ คือ ประการแรก ประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกและประการที่สอง มาตรฐานของกระบวนการยุติธรรมและเสรีภาพของประชาชน หากน้ำหนักของประโยชน์ของการอำนวยความสะดวกมากกว่าผลเสียอันเกิดจากผลกระทบต่อมาตรฐานของระบบงานยุติธรรมทางอาญาหรือเสรีภาพของประชาชนแล้ว ศาลมีดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานนั้นได้ โดยหลักแล้วพยานหลักฐานที่ใช้ในการอ้างเป็นพยานหลักฐานได้ต้องเป็นพยานหลักฐานตามมาตรา 226 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่พยานหลักฐานที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความผิดจะถือเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบหรือไม่ ต้องพิจารณามาตราอื่นประกอบ อย่างไรก็ตาม การดักฟังการกระทำความผิดโดยไม่มีความจำเป็นตามกฎหมายถือว่าเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ หากเป็นการดักฟังการกระทำความผิดที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงถือว่าเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยชอบ ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารจากการดักฟังการกระทำความผิดที่นำมาเป็นพยานหลักฐานตามข้อ 18 และข้อ 19 ของระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ จึงอยู่ในหลักเกณฑ์และต้องใช้ประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าวประกอบด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 14 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 โดยให้เพิ่มข้อความว่า “อำนาจอนุมัติของเลขาธิการให้เป็นของผู้บังคับการตำรวจประจำจังหวัด และอำนาจในการอนุญาตของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาให้เป็นของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด โดยอนุโลม” ก็จะสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตำรวจ ทำให้มีการแบ่งหรือกระจายอำนาจอนุมัติและอำนาจอนุญาตไปสู่ภูมิภาคก็จะทำให้การดักฟังการกระทำความผิดได้ทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 14 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 โดยให้เพิ่มข้อความว่า “หากคำขอของเจ้าพนักงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ห้ามมิให้เลขาธิการมีคำสั่งอนุมัติ แต่ถ้าปรากฏในภายหลังห้ามมิให้เลขาธิการขออนุญาต

ต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา หากปรากฏภายหลังจากที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญามีคำสั่งอนุญาต และให้เจ้าพนักงานรับรายงานต่อเลขานุการ โดยเร็ว เพื่อเสนอต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญามีคำสั่ง ให้มีคำสั่งตามสมควร”

3. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 14 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด พ.ศ. 2519 โดยให้เพิ่มข้อความว่า “ในกรณีฉุกเฉิน หรือกรณีที่ไม่อาจขออนุมัติจาก เลขานุการได้ทัน หรือไม่อาจรอการอนุญาตจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาได้ทัน ให้เจ้าพนักงาน สามารถทำการดักฟังการกระทำความผิดได้ก่อน แต่ต้องรายงานในภายหลังพร้อมกับการยื่นขอ อนุมัติจากเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือขออนุญาตจากอธิบดี ผู้พิพากษาศาลอาญาในภายหลัง” ก็จะสอดคล้องกับหลักกฎหมายของต่างประเทศ

4. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ว่า “ให้มี เจ้าพนักงานของรัฐควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารอย่างเข้มงวด” “หากมีเจ้าพนักงานของรัฐจงใจหรือ มีเจตนาที่จะเปิดเผยความลับของข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดักฟังการกระทำความผิด เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นจะต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว ทั้งโทษทางวินัย ทางแพ่ง ทางอาญา แล้วแต่ กรณี”

5. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2545 ว่า “พยานหลักฐานที่ได้มา จากการดักฟังการกระทำความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เป็นพยานเอกสารศาลใช้ ดุลพินิจประกอบพยานหลักฐานอื่นเพื่อลงโทษจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้”